

Vámtarifaszám és adókötelezettségek

Az áruosztályozás a vámtarifaszámok alapján történik, és az áruk besorolását segíti. Miért fontos az áruosztályozás? Hogyan lehet megtalálni egy adott termék vámtarifaszámát? A helyes vámtarifaszám megállapítás és az adókötelezettségek közötti kapcsolatról Kalácska Csaba, a vám és a jövedéki eljárások, a közúti veszélyes áruszállítás, a környezetvédelmi termékdíj és az EPR kamara által felkért szakértője adott összefoglalót.

Az **áruosztályozás** olyan folyamat, amely során az érintett áru pontos 10 számjegyű kódját, vagyis vámtarifaszámát és esetleges alszámainak szakszerű módon meghatározzák. Ez a rendszer lehetővé teszi az áruk egyértelmű azonosítását és besorolását a vámtarifában. Néhány fontos forrás és szabály a vámtarifális besorolással kapcsolatban:

1. **Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV):** A NAV honlapján található adatbázisok segítségével megtalálhatók az áruosztályozással kapcsolatos információk. **Az adatbázisok között szerepel az Áruosztályozási rendelkezésekkel bővített TARIC_WEB is.**
2. **Központi Statisztikai Hivatal (KSH):** A KSH módszertani útmutatói tartalmazzák az osztályozás alkalmazásának elveit és szabályait. Az Általános Szabályok fejezetben található az általános szabályok a **Kombinált Nomenklátúra** értelmezésére vonatkozóan.
3. **EUR-LEX:** Az Európai Unió jogi adatbázisában található információk is segíthetnek az áruosztályozásban.

Sokan nincsenek tisztában azzal, hogy milyen nagy jelentőséggel bír a termékek vámtarifális besorolása a társaságok kötelezettségeinek teljesítése során. Ez az egyetlen olyan harmonizált besorolási rendszer, amelyben minden létező áru megfelelő vámtarifaszámmal meghatározható és mely besorolásokat – normál körülmények között – a világban egységesen értelmeznek. A terméket az eltérő földrészek nem megnevezésük, hanem vámtarifaszámuk (vtsz, vagy KN kód) alapján azonosítják.

A helyes vámtarifaszám besorolás elengedhetetlen

Azonban nem kell ilyen messze mennünk, ha csak a hazai kötelezettségeket vesszük alapul, akkor is egyszerűen belátható, hogy a helyes vámtarifális besorolás elengedhetetlen!

Számos területen van jelentősége annak, hogy egy termék helyesen van-e vámtarifaszám szempontjából besorolva. Hogy csak néhányat említsünk azok közül, ahol a kötelezettség alapja a tarifális besorolás, a vámtarifaszám alapján történik:

- az Áfa törvény szerinti adómérték meghatározása;
- a Népegészségügyi termékaóval érintett termékkör beazonosítása;
- az EKÁER kötelezettségek teljesítése;
- a jövedéki termékkör behatárolása;
- a termékdíjjal érintett termékkör meghatározása;

- a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer kötelezettségeinek meghatározása;
- az export és import fizetési kötelezettségek szabályszerű teljesítése.

A helyes vámtarifaszám a helyes adózást alapozza meg

A felsorolt területeket vizsgálva kijelenthető, hogy a gazdálkodók jelentős része napi szinten találkozik ezzel a kérdéssel. Egy helytelen besorolás akár egyidejűleg több adónem vagy több kötelezettség helytelen teljesítését vonja maga után. Ha nem figyelünk a termék korrekt besorolására, olyan EKAER kötelezettséget teljesítünk, amit nem is kellene, vagy olyan termék után nem fizetünk Netát, vagy termékdíjat, jövedéki adót, amely után kellett volna. A termékek besorolása, a változások követése és utólagos korrigálása gazdálkodói kötelezettség, és helytelen teljesítése pótlólagos közteher megfizetését, valamint szankciók alkalmazását eredményezheti. A fentiekén túl a gazdaság fejlődésével párhuzamban az új generációs termékek megjelenésének lekövetésére folyamatosan új tarifaszámok is megjelennek a rendszerben.

Ez a kockázat viszonylag egyszerűen minimalizálható, amennyiben a gazdálkodók szakember igénybevitelével időszakonként felülvizsgálják a termékek esetében általuk alkalmazott vámtarifális besorolást, valamint az új termékek vonatkozásában kellő gondossággal járnak el.

Jó tudni, hogy a vámtarifaszám meghatározásában is vannak kivételek

Alapvetően nem fordulhatna elő, ugyanakkor tapasztalataink alapján az egyes országok között eltérés lehet a termékek vámtarifális besorolásában. Így például egy anyavállalat által kötelezően meghatározott központi tarifaszám nem feltétlenül helyes egy másik tagországban, valamint nem szabad egy ügylet során az üzleti partner által alkalmazott besorolást ellenőrzés nélkül elfogadni.

A vonatkozó jogszabályok kezelik az eltérő álláspontú besorolások között feszülő ellentmondások feloldásának rendjét, kivételes esetekben a helyes besorolással kapcsolatos kérdésre a NAV szakértői intézetétől kaphatunk választ.

A fentiekén túl a gazdaság és a környezet változásaival együtt járó jelenség, hogy a vámtarifaszámok mögött lévő termék meghatározások időnként változnak, így feltétlen szükséges a gazdálkodók által „megszokás” alapján alkalmazott vámtarifaszámok felülvizsgálata.

Kalácska Csaba